

Snakk om etikk

Plikt til å varsle

 KAREN REINHOLTSEN, NTFs ETIKKRÅD

§ 12 i vårt etiske regelverk lyder som følger: *Dersom en tannlege oppdager tegn til faglig eller etisk svikt hos en kollega eller medarbeider, bør han/hun først ta det direkte opp med vedkommende. Formen bør være varsom. Tannlegen kan velge å ta saken direkte opp enten med lokalforeningen, administrativt overordnet eller aktuell helsemyndighet.*

Det kan være mange årsaker til at vi føler oss utrygg på en kollegas faglige vurderinger eller etiske standard, og de aller fleste vil kjenne på et stort ubehag ved å varsle. Gitt situasjonen, kan det også være vanskelig å ta problemstillingen direkte opp med en kollega. Kanskje er det en mer erfaren kollega eller en overordnet som har gjort noe vi mener er kritikkverdig. Andre ganger kan det være ubehagelig å varsle fordi vi tilhører et lite miljø, og det vil være åpenbart for den innklagede hvem som har varslet. Noen ganger kan vi også være usikker på om det er spesielle tilfeller ved pasienten som har gjort at behandlingsvalget eller -utfallet ble som det ble.

I alle tilfeller er det viktig å nevne en annen paragraf i NTFs etiske regelverk, nemlig § 10, kollegialitet. I første del av paragrafen, som

omhandler informasjon til pasienten, står det: *Informasjon om egne funn, diagnoser og vurderinger skal være saklige og objektive, og må ikke meddeles pasienten på en slik måte at det unødig virker som kritikk av tidligere behandling eller behandler.* Derfor er det viktig at vi opptrer profesjonelt i møte med pasienten som har gjennomgått behandling vi reagerer på. Overfor pasienten bør vi være hensynfulle og unngå kritikk mot tannlegen som har utført arbeidet. Vi vet også lite om hvordan relasjonen mellom tidligere tannlege og pasienten har vært, og det kan være pasientrelaterte faktorer som har gjort sitt til at resultatet ble som det ble. Likevel står det presisert i § 10, punkt 1 at *hensynet til pasientens helse skal alltid være overordnet.*

Dersom vi oppdager klanderverdige forhold, enten faglig eller etisk, bør derfor forholdet først tas opp med gjeldende tannlege. Her kan man få hjelp av kollagehjelpen i lokalforeningen. Hvis det er andre forhold som gjør dette vanskelig, eller en henvendelse til tannlegen ikke fører frem, skal man kontakte lokalforeningen. Dersom det er fare for pasientsikkerheten skal det varsles til overordnet helsemyndighet.